

УДК 378.147.111

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧА ДИСЦИПЛІНИ «ДИЗАЙН ОДЯГУ» У ВНЗ

Голик Б.Г., аспірант

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Метою статті є розгляд методичних засад формування викладача дисципліни «Дизайн одягу» у вищому навчальному закладі. Автор доводить, що це складний, системний послідовний процес навчання та виховання, на виході з якого суспільство має отримати фахівця, який задовольняє вимогам педагогічного професіоналізму та творчої обдарованості. Саме тому процес освіти має поєднувати в собі педагогічну та творчу складові частини, що у нерозривній єдності сприяють досягненню необхідного результату, а саме виходу зі стін ВНЗ педагога, який має необхідний набір компетенцій, що дають йому змогу на належному професійному рівні викладати навчальний предмет «Дизайн одягу».

Ключові слова: *дизайн одягу, методика, викладання, технології, ситуації, проблеми.*

Целью статьи является рассмотрение методических основ формирования преподавателя дисциплины «Дизайн одежды» в высшем учебном заведении. Автор доказывает, что это сложный, системный последовательный процесс обучения и воспитания, на выходе из которого общество должно получить специалиста, который удовлетворяет требованиям педагогического профессионализма и творческой одаренности. Именно поэтому процесс образования должен сочетать в себе педагогическую и творческую составляющие части, в неразрывном единстве способствуют достижению необходимого результата, а именно выхода из стен ВУЗов педагога, имеет необходимый набор компетенций, которые дают ему возможность на должном профессиональном уровне преподавать учебный предмет «Дизайн одежды».

Ключевые слова: *дизайн одежды, методика, преподавания, технологии, ситуации, проблемы.*

Holyk B.H. METHODOICAL PRINCIPLES OF EDUCATIONAL ACTIVITY AIMED AT FORMING THE PROFESSIONAL COMPETENCES OF THE TEACHER OF DISCIPLINE "DESIGN OF CLOTHING" IN UNIVERSITIES

The purpose of this article is to consider the methodological foundations of the formation of the teacher of discipline "Design of clothing" in the higher educational institution. In this article, the author argues that in the methodological plan for the formation of the teacher of discipline "Design of clothing" in higher education is a complex, systematic sequential process of education and upbringing, on the way out of which the society should receive a specialist that meets the requirements of pedagogical professionalism and creative talent. That is why the educational process should combine pedagogical and creative components that in an inseparable unity contribute to the achievement of the desired result, namely the exit from the walls of the university teacher, which has the necessary set of competences that allow him to teach the subject on the appropriate professional level – "Design of clothing".

Key words: *clothing design, methodology, teaching, technology, situation, problems.*

Постановка проблеми. Розвиток українського суспільства у XX та XXI ст. увійде в історію країни як час суттєвих, радикальних перетворень, зокрема в плані освітньої діяльності, коли розвиток педагогічних технологій змінив застарілі форми педагогічної методики і, відповідно, вніс корективи у підходи до викладання більшості дисциплін, зокрема дисциплін, що мають значну творчу складову частину. Вчені зазначають, що будь-яка творча діяльність періодично переживає такі стани, коли природна трансформація її смислу і форми, що відбувається в результаті контактів з життям, вже не може здійснюватися в межах цієї парадигми: діяльність увійшла у протиріччя з життям і вимагає її повного переосмислення. У такі моменти, усвідомлювані як кризові, перехідні, проміжні, виявляється неадек-

ватність образу творчості, що склався, і життя, що спостерігається ззовні, у стихії, в якій ще не бачимо, але вже передчуємо і передбачаємо новий образ творчості, художню мову і образ культури [9, с. 7].

Дизайн формує матеріальні цінності, але формування здатності до їх створення відбувається в системі дизайн-освіти, яка несе в собі значний творчий потенціал, а також практичну складову частину, яка залежить від рівня формування особистості майбутнього дизайнера, його професійної культури. Втілення у дизайн-освіті нових ідей та методик є одним із засобів формування професіонала-дизайнера на основі цілеспрямованої проектної діяльності, що поєднує у своїй структурі професійні знання та творчі здібності, що вимагає специфічної методики викладання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом останніх десятиліть в Україні проблеми дизайн-освіти розглядали Т. Агеєнко, Г. Пономарьова, І. Рижова, А. Терешкун, В. Тягур тощо. Вчені зазначають, що технологічно зумовлена професійна дизайн-освіта стає невід'ємною складовою частиною українського національного дизайну і сприяє активізації не лише мистецької, але й академічної дизайн-освіти: «Академічна дизайн-освіта є актуальною науковою проблемою. Є необхідність у розробці психолого-педагогічних умов, сприятливих для становлення академічної дизайн освіти поруч із технологічною і мистецькою» [14].

Водночас у вітчизняній науковій літературі відчувається брак досліджень, що розглядають проблеми педагогічної освіти осіб, що мають викладати предмет «Дизайн одягу».

Постановка завдання. На основі викладеного можна сформулювати завдання дослідження, яке полягає в розгляді методичних засад формування викладача дисципліни «Дизайн одягу» у вищому навальному закладі (ВНЗ).

Виклад основного матеріалу дослідження. Методика формування професіонала, викладача предмету «Дизайн одягу» має на меті створення умов для того, щоб особистість отримала необхідні знання і навички в найбільш сприятливій формі, із найменшими затратами ресурсів та найбільшою ефективністю.

У методичному плані завдання методики полягає в тому, щоб, зокрема, допомогти кожному студенту засвоїти засоби педагогічного спілкування, викладання предмету, усвідомити їх особливості, навчитися різних методик викладання на основі використання різноманітних педагогічних технологій. Тому підготовка дизайнера має включати в необхідній мірі цей спектр дисциплін, які теоретично (на понятійному рівні) розкривають предметну сферу педагогічного процесу, створюючи необхідну інформаційну базу для майбутньої продуктивної взаємодії (професійного спілкування) в професійній спільності.

Потрапляючи в різні професійні ситуації (що моделюються в процесі навчання, що виникають під час проходження практик, виконання групових завдань тощо), студенти осягають специфіку дизайнерської діяльності особливостей викладацької діяльності. У процесі освітньої діяльності вони мають навчатися розуміти, де і коли найбільш ефективна комунікація, монолог, повідомлення, а де і коли оптимальні спілкування, діалог, ставлення до іншого як суб'єкта [4].

Так, виробничо-технологічна та управлінська діяльність, яка передбачає чітко заданий алгоритм, вимагає певної субординації і умінь. Дослідницька та проектна діяльність не має жорсткого алгоритму і вимагає принципової рівності всіх його учасників. Студенти мають бути готові до роботи в малих професійних об'єднаннях творчого типу, де професійна діяльність передбачає не тільки спільну виконавську працю, а й, перш за все, рішення власне творчих професійних завдань, пошук нестандартних рішень, підтримку один одного в творчості, для чого необхідні спільність інтересів, психологічна сумісність, розуміння неможливості вирішити завдання одноосібно, потреба у творчій додатковості і готовність взаєморозуміння. У цьому плані найбільш перспективною здається методика ситуаційного навчання.

Ситуаційне навчання ґрунтується на принципі проблемності, передбачає вирішення ситуаційних завдань, які є спеціалізованим навчальним засобом, за допомогою якого студент прогнозовано одержує продукт навчання, сутність якого виявляється, насамперед, у здобуванні суб'єктно нових фахово-значущих знань і провідних способів фахової діяльності різного ступеня загальності, навичок міжособистісної комунікації, початкового досвіду практико-орієнтованої методичної діяльності [5].

Саме вирішення логічно побудованого ланцюжка ситуаційних завдань сприяє набуттю студентами досвіду у змістовному компоненті майбутньої професійної діяльності, створює передумови для успішної соціальної адаптації через активну взаємодію учасників освітнього процесу.

Для того щоб студенти отримали досвід у майбутній професійній діяльності, в аудиторних умовах можливе створення ситуацій, що вимагають аналізу діяльності фахівця на окремих етапах процесу, її імітації. Так, на лабораторних заняттях, коли досліджуються історія стилів в костюмі, студенти займаються реконструкцією народного та історичного костюма: вивчають особливості крою, властивості і волокнистий склад рекомендованих тканин, вибір колірного рішення костюма, варіанти декоративного оздоблення, продумують доповнення та аксесуари до костюму. Цей метод дає змогу активізувати різні фактори: теоретичні знання з дисципліни, що вивчається, практичний досвід студентів, їх здатність самостійно висловлювати творчі думки, ідеї, пропозиції, вміння вислухати альтернативну точку зору й аргументовано висловити власну. За допомогою ситуаційного навчання студенти мають змогу про-

явити й удосконалити аналітичні та оціночні навички, навчитися працювати в команді, застосовувати на практиці теоретичний матеріал, освоюють навички дослідницької діяльності.

Використовуючи у своїй роботі технологію ситуаційного навчання, педагог вирішує такі освітні завдання: технологізація і оптимізація навчального процесу; методологічне насичення і застосування у навчанні різних типів і форм, що сприяють формуванню інтересу і позитивної мотивації студента до навчання; формування професійної компетентності майбутнього фахівця.

Заради отримання студентами професійних знань і умінь варто ширше впроваджувати технологію проблемного навчання, яка є основою реалізації принципу проблемності у навчанні. Вчені зазначають, що завдання – явище об'єктивне, для студента воно існує від самого початку в матеріальній формі і перетворюється на суб'єктивне явище лише після сприйняття й усвідомлення. Основними елементами навчальної проблеми є «відоме» і «невідоме» (треба знайти «зв'язок», «відношення» між відомим і невідомим). Умови задачі обов'язково містять такі елементи, як «дано» і «вимоги» [1, с. 191].

Вчені, які досліджували методики викладання мистецьких і дизайнерських дисциплін у студіях, помітили, що ця модель має багато спільного з проблемно-орієнтованим навчанням. Суть цього методу полягає в тому, що відправною точкою для навчання має бути проблема, певна ситуація, яка потребує вирішення [3].

Функцією проблемного навчання є творче засвоєння змісту навчального матеріалу, набуття досвіду творчої діяльності. Логіка навчального процесу розгортається від створення проблемної ситуації через проблемне завдання, його аналіз і дослідницьку діяльність щодо рішення проблемного завдання.

Розвитком проблемного методу вважається в педагогіці метод проектів, що виник у 20-х рр. минулого століття у США. Його пов'язували з ідеями гуманістичного спрямування у філософії та освіті [2].

Ключовим аспектом у роботі за проектною системою є виконання проекту – значного за обсягом і складністю завдання, індивідуального чи групового дослідження, тісно пов'язаного з повсякденним життям у різних його проявах. Засадами, на яких ґрунтується цей метод навчання, є самостійність, діяльність, результативність [10, с. 246].

Суть ідеї методу проектів – стимулювання інтересу студентів до актуальних про-

блем, вирішення яких передбачає оволодіння ними певними знаннями і вміннями. Проектна діяльність сприяє набуттю студентами вміння практично застосовувати отримані знання і розвитку критичного мислення, здатності складати і здійснювати плани й особисті проекти, що дає змогу визначати і обґрунтовувати цілі навчально-професійної діяльності.

У проблемному навчанні викладач чітко формулює навчальну проблему або підводить студентів до її формулювання, організовує дослідницьку діяльність щодо її вирішення. У проектному навчанні навчальна проблема представлена неявно: незважаючи на те, що тема задана викладачем, формулювання проблемного завдання, його аналіз і рішення здійснюються студентами самостійно, спільними зусиллями, в результаті чого вони мають отримати реальний продукт у вигляді проекту.

Беручи участь у наукових дослідженнях, студенти, з одного боку, залишаються на позиції учнів, а з другого – на творчій позиції, реально створюють нові для них продукти. Ця діяльність мотивує студента до самостійного пошуку нових знань заради практичного застосування. Поєднання пізнавального інтересу і позитивної мотивації сприяє трансформації пізнавальних мотивів у професійні, що веде до поступового перетворення навчальної діяльності у реальну предметну діяльність.

Динаміка руху студента за обраною професійною траєкторією розгортається від навчальної діяльності до навчально-професійної, яка передбачає науково-дослідницьку діяльність, результатом якої є матеріальний продукт – проект у формі навчального проекту, курсової чи дипломної роботи. В основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних навичок студентів, вміння самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення. Метод проектів завжди орієнтований на самостійну діяльність студентів. Участь у проекті дає студентам реальну можливість використовувати знання дисципліни, що вивчається, у вирішенні певної задачі. Метод проектів полягає у вирішенні проблеми, яка передбачає, з одного боку, використання різноманітних методів, засобів навчання, а з другого – інтегрування знань і умінь із різних галузей науки, техніки, технології, творчих здібностей.

У структурі професійної компетентності майбутніх фахівців дизайну одягу провідною є проектна компетентність, а у професійній підготовці провідним видом діяльності є проектний.

Як показав наш досвід, робота на навчальних заняттях професійного модуля «дизайн швейних виробів» за допомогою методів проектів дуже ефективна і цікава. Це ефективний засіб від одноманітності, що сприяє особистісному розвитку учнів, усвідомленню себе як члена групи, розширенню конструкторських знань, просторового мислення та уяви, формування графічних умінь. Наприклад, проект, виконаний студентами з проектування моделі одягу для конкретного споживача, що включає розробку креслення конструкції на фігуру з індивідуальними особливостями статури і конкретні вимоги споживача до майбутнього виробу, – це реальна можливість використовувати знання, отримані на інших дисциплінах, засобами конструювання одягу, стимулювання інтересу студентів до певних проблем, вирішення яких передбачає оволодіння ними певними знаннями, вміннями і способами діяльності.

Застосовуючи активні форми навчання у підготовці майбутніх фахівців дизайну одягу, нами було виявлено, що у такому разі студент стає суб'єктом навчання, встановлюється діалогове спілкування викладача і студента, виконуються творчі та проблемні завдання. У цій методиці актуальна активна участь студента, коли встановлюється контакт із викладачем, з'являється зворотний зв'язок, студенти ставлять запитання, розвивається творче мислення.

Сучасний навчальний процес не можна уявити без застосування інформаційних технологій. Нині застосування сучасних інформаційних технологій у навчанні – одна з найбільш важливих і стійких тенденцій розвитку світового освітнього процесу, що вважається закономірним проявом інформатизації усіх сфер людської діяльності. Процес інформатизації освіти придбав цілеспрямований характер загальнодержавного значення, що призвело до появи великої кількості комп'ютерних програм, які дедалі частіше стали використовуватися у вивченні більшості навчальних предметів у вищих навчальних закладах [11].

Технологічні процеси виробництва у швейній промисловості і підприємствах сфери послуг, що постійно розвиваються і вдосконалюються, підвищують вимоги до трудових ресурсів, до підготовки фахівців усіх рівнів, включаючи і професійну освіту. Нині у швейній промисловості відбувається інтенсивне впровадження систем автоматизованого проектування. Одним із найбільш перспективних напрямів вирішення проблеми підвищення якості підготовки фахівців за спеціальністю «Дизайн одягу» у ВНЗ є створення в навчальному

закладі лабораторії САПР (систем автоматизованого проектування) швейних виробів. Використання САПР у конструюванні одягу дає змогу полегшити процес створення якісних моделей, починаючи з етапу художнього та технічного проектування і закінчуючи підготовкою розроблених зразків до запуску у виробництво. Впровадження лабораторії САПР дає змогу підняти процес навчання на більш високий рівень – готувати висококваліфікованих компетентних фахівців, з урахуванням сучасного виробництва підприємств швейної промисловості та сфери послуг і індивідуальних особливостей фігур. Досвід нашої роботи свідчить про те, що впровадження лабораторії САПР підвищує інтерес студентів до вивчення професійного модуля «Дизайн швейних виробів», стимулює їх інтерес до професійно значущих проблем, вирішення яких передбачає оволодіння професійними знаннями і вміннями.

Кожна педагогічна технологія має свої переваги і недоліки. За наявності необхідних умов можливе досягнення найбільшого ефекту застосування тієї чи іншої технології. Вибір конкретних форм і методів навчання залежить від поставленої кінцевої мети навчання. Розглянуті технології, форми і методи навчання, безумовно, покликані і сприяють підвищенню професійної компетентності майбутніх фахівців дизайну одягу.

Особлива роль у залученні до моральних, естетичних, художніх цінностей належить мистецтву. Виховна сила мистецтва – у глибині психологічного аналізу, що доступний літературі, театру, кіномистецтву і тим засобам проникнення у неусвідомлювані і словесно невимовні психічні процеси, якими володіє музика, танець, живопис і які недосяжні в реальному спілкуванні.

Як правило, успіх виховного впливу у психолого-педагогічній системі «викладач – студент» залежить від емоційних (оціночних), вольових і когнітивних компонентів діалогового спілкування, включених у прийоми і способи педагогічної взаємодії. Аналіз педагогічної літератури дав змогу виділити найбільш дієві з таких «технологій», до яких належать:

- традиційно прийняті – переконання, вправа, заохочення, приклад;
- неформально-міжособистісні (здійснюються через особистісно-значущих, авторитетних людей);
- тренінгово-ігрові (забезпечують оволодіння індивідуальним і груповим досвідом, а також корекцію поведінки і дій у спеціально заданих умовах) – соціально-психологічні тренінги, ділові ігри тощо;

– рефлексивні, засновані на індивідуальних переживаннях, самоаналізі та усвідомленні власної цінності в реальній дійсності.

Усі вони припускають принципову рівність учасників заради вироблення спільними зусиллями загальних позицій, переконань, прагнень, які в цьому разі досягаються внутрішнім прийняттям, переживанням цінностей іншої людини.

Формування і розвиток проектно-перетворювального потенціалу і, відповідно, проектно-перетворювальної компетенції майбутніх дизайнерів одягу пов'язані з освоєнням технік і технологій ідеально-перетворювальної і матеріально-перетворювальної діяльності. Їх орієнтаційною основою будуть принципи технології взагалі і приватних технологій виробничого і проектувального процесу, загальних психологічних алгоритмів побудови змісту і послідовності операцій, дій і діяльності загалом. Презентація та вироблення алгоритмів, технік і технологій професійного циклу спирається на пізнання художньої і технічної структури об'єкта і його ціннісну інтерпретацію, на способи трансформації художньої ідеї в графічну розгортку поверхні, а потім в реальний об'єкт, способи закріплення і передачі художньо-естетичної та технічної інформації. Оволодіння цими способами відбувається в процесі освоєння різних технік художньо-образного (уявного) моделювання та ескізування, виконання художньо-графічних і розрахунково-графічних робіт на паперових та електронних носіях, реального макетування (формоутворення), технологічної обробки виробів, виготовлення технічної документації, методик оцінки відповідності одягу прийнятним нормам, аналізу проектних ситуацій тощо.

Зважаючи на специфіку перетворювального потенціалу дизайнера-суб'єкта, можна виділити техніки і технології, що формуються і вдосконалюються на трьох рівнях – операціональному, діяльнісному і методологічному (творчому).

Операціональний (виконавський) рівень передбачає виконання окремих технологічних операцій (техніка ескізування; засоби і прийоми композиційної побудови одягу; алгоритми графічних побудов розгортки деталей одягу; прийоми конструктивного моделювання і реального макетування; комбінаторика; засоби композиційного і конструктивного формоутворення; прийоми технологічної обробки вузлів і деталей одягу тощо).

На діяльнісному рівні студенти засвоюють повний технологічний процес і поряд з оволодінням комплексом технологічних операцій розвивають здібності до швид-

кої орієнтації в ситуаціях, що змінюються, вміння планування дій, користування літературою, розподілу ролей у колективній організації діяльності тощо (художньо-графічні технології, методика дизайнерської творчості, технології художньо-образного моделювання, конструкторські технології, технології виготовлення одягу, інформаційні технології та ін.).

Методологічний (творчий) рівень передбачає орієнтування у навколишньому середовищі, в економічних, технологічних і суспільних відносинах, самостійне визначення місця і мети своєї діяльності. Методологічний рівень, включаючи операційний і діяльнісний, вимагає високорозвинених пізнавальних умінь, творчої активності, самоаналізу процесу і результату діяльності (рефлексії), комунікативності тощо. (проекування колекцій одягу, інженерно-художнє проектування, проектування технологічних процесів).

У межах психолого-педагогічного підходу творчість розглядається як діяльність, що сприяє відкриттю або створенню чого-небудь раніше невідомого для суб'єкта навчання. До основних засобів такого підходу належать інтуїтивне мислення, творча уява, логічні закони (тотожності, суперечності, виключеного третього, достатньої підстави) і правила, а також стратегія і тактика творчої діяльності [12]. Усі ці засоби можуть бути успішно реалізовані в процесі вирішення проектно-конструкторських творчих завдань – універсального способу організації творчої діяльності студентів. Алгоритм такого завдання включає етапи, пов'язані як із художньою, так і технічною творчістю:

1. Критичне осмислення наявного стану об'єкта діяльності, формування проблемної ситуації. Аналітичне осмислення і перетворення її на конкретну художньо-технічну задачу.

2. Пошук ідеї художньо-технічної розробки (моделі одягу), визначення принципу функціонування (підбирається, трансформується з відомих або встановлюється заново).

3. Розробка уявної (ідеальної) моделі, яка виникає як результат уявного експериментування на основі принципів доцільності, технологічності, виправданості зовнішньої форми, конструкції і матеріалу, їх оптимальної відповідності призначенню.

4. Оформлення художньо-технічної ідеї у знаково комунікативну систему (ескіз, технічне креслення, складальне креслення, комплект лекал і ін.).

5. Побудова діючої моделі (дослідного зразка).

6. Аналіз результатів експерименту, оформлення технічної документації.

Успішному вирішенню таких завдань сприятиме використання методології дизайну як універсальної стратегії і тактики творчої проектної діяльності. Залучення багатющого арсеналу специфічних методів творчості в дизайні (евристичних (асоціацій, аналогій, емпатії, антропотехніки тощо), модульних, комбінаторики, декомпозиції та ін.) сприяє пошуку нестандартних інноваційних рішень і експресивних образів майбутніх швейних виробів.

Практика дизайну, завдяки своїй інтегративній природі, сприяє організації цілісного особистого досвіду студентів у створенні цільового проектного образу і реалізації діяльній програми його втілення у реальній моделі одягу. Такий досвід, що дає змогу гармонійно поєднувати духовне і матеріальне, гуманітарне і утилітарне, художнє і технічне, не тільки затребуваний у сучасній практиці проектування одягу, а й життєво необхідний для всебічного розвитку самого фахівця.

Специфіка дизайнерської творчості вимагає поєднання теоретичного і образного типів мислення, що спираються на цілісну, збалансовану роботу обох півкуль головного мозку, що необхідно враховувати, обираючи підходи до навчання. Технології навчання, спрямовані на розвиток правої і лівої півкуль, ґрунтуються на холістичному підході (англійське слово *whole* означає «цілий», «цілісний»), що сприяє гармонізації особистості, більш повної реалізації її здібностей, розкриття художнього потенціалу.

Варто зазначити, що художній потенціал (художня компетенція) формується і розвивається у процесі художньої підготовки студентів, що ініціюється історико-художнім знанням, художнім спілкуванням із творами різних видів мистецтв, різними видами художньо-образної (що моделює) і художньо-графічної діяльності, що приводять в дію такі механізми психіки, як емоції, пам'ять, уява, інтуїція і логічне мислення.

У процесі художнього виховання студентів, спрямованого на формування їх особистісної художньої культури, вони набувають і розвивають здатність перетворювати утилітарні речі на носіїв особливого роду художніх цінностей, визначати наявність або відсутність цих цінностей у зразках моделей та інших матеріальних об'єктах.

Широкі можливості відкриваються під час доповнення художнього навчання, виховання і розвитку самонавчанням, самовихованням і саморозвитком [4]. Реалізуються ці дії за допомогою навчальних посібників, методичних рекомендацій, ре-

гулярного відвідування музеїв, виставок, концертних філармонічних програм, участі у конкурсах, проектах тощо.

Особливе місце у формуванні художнього потенціалу майбутніх дизайнерів одягу займає образотворча діяльність. Роль пізнання й оволодіння образотворчою грамотою (законами і правилами образотворчої мови) у підготовці дизайнера як першооснови освоєння композиційної мови одягу розкрита в роботах Ф.М. Пармон. «Навчання малюнку – це рішення взаємозалежних завдань: розвиток зорового сприйняття, спостережливості, вміння порівнювати предмети і явища, визначати схожість і відмінність, виділяти предмети за формою, кольором, фактурою, усвідомлювати побачене» [6, с. 6].

Малюнок об'єднує майже всі сторони сприйняття предметного світу: об'ємне і просторове моделювання, точні пропорції, правдивий рух; сприяє розвитку «глибинного» почуття форми предметів, розумінню їх конструкції, реалізує механізм перекладу тривимірної форми у двомірну площину. Розвиваються в процесі освоєння техніки малюнка зорова пам'ять, окомір і динаміка кистей рук, що є основою навички нанесення композиційних ліній на креслення конструкції виробу.

У процесі освоєння образотворчої грамоти формується художньо-образне й просторове мислення, здатність конструктивного виявлення об'єму, пропорцій, характеру одягу – тобто ті якості, які життєво необхідні у професійній діяльності дизайнера. Організація образотворчої діяльності студентів в процесі підготовки вимагає систематичності аудиторних занять у поєднанні з обов'язковим виконанням домашніх завдань, вправ.

Що ж стосується тимчасових характеристик, то художня підготовка має починатися з перших днів навчання студентів у виші і супроводжувати весь період навчання, послідовно реалізуючись у різних дисциплінах і курсах, кожному змістовному компоненті підготовки: гносеологічному, ціннісно-орієнтаційному, перетворювальному, комунікативному і власне художньому.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, у методичному плані формування викладача дисципліни «Дизайн одягу» у ВНЗ являє собою складний, системний, послідовний процес навчання та виховання, на виході з якого суспільство має отримати фахівця, який задовольняє вимогам педагогічного професіоналізму та творчої обдарованості. Саме тому процес освіти має поєднувати в собі педагогічну та творчу складові частини, що у нерозривній

єдності сприяють досягненню необхідного результату, а саме виходу зі стін ВНЗ педагога, який має необхідний набір компетенцій, що дають йому змогу на належному професійному рівні викладати навчальний предмет «Дизайн одягу».

ЛІТЕРАТУРА:

1. Акуленко І.А. Аксиологічний компонент методичних компетентностей майбутніх учителів математики / І.А. Акуленко, Н.А. Тарасенкова // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – 2008. – Вип. 139. – С. 3–10.
2. Бодько Л.Д. Метод проектів як засіб реалізації особистісно орієнтованого навчання / Л.Д. Бодько // Початкова школа. – 2013. – № 10. – С. 1–4.
3. Дмитрюк С.В. Форми і методи професійної підготовки майбутніх дизайнерів у ВНЗ Великої Британії / С.В. Дмитрюк // Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Г. Сковороди». – К.: Гнозис, 2016. – С. 49–56.
4. Каган М.С. Мир общения: Проблема межсубъектных отношений / М.С. Каган. – М.: Политиздат, 1988. – 319 с.
5. Москаленко О.А. Ситуаційні задачі як продуктивна основа сучасної системи фахового становлення майбутнього вчителя математики / О.А. Москаленко, Ю.Д. Москаленко, О.В. Коваленко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: науковий журнал. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2016. – № 2(56). – С. 347–356.
6. Пармон Ф.М. Рисунок и мода-графика: Учебник для вузов / Ф.М. Пармон. – Екатеринбург: Издательство Гуманитарного у-та, 2004. – 256 с.
7. Пономарьова Г.Ф. Дизайн та освіта: проблеми і перспективи творчого діалогу / Г.Ф. Пономарьова, Т.А. Агеєнко // Проблеми інженерно-педагогічної освіти : зб. наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. –Х., 2006. – Вип. 13. – С. 90–94.
8. Ришова І.С. Дизайн як фактор гармонізації відносин суспільства і особистості: методологічні засади : дис. ... д-ра філософ. наук / І.С. Ришова. – Київ, 2008. – 347 с.
9. Сидоренко В.Ф. Генезис проектной культуры и эстетика дизайнерского творчества : автореф. дис. ... докт. искусствоведения / В.Ф. Сидоренко. – М.: ВНИИЭЭ, 1990. – 34 с.
10. Сівек В.В. Використання методу проектів у початковій школі / В.В. Сівек // Таврійський вісник освіти. – 2014. – № 1(1). – С. 245–249.
11. Сулейманов Р.І. Використання інформаційних технологій і інформаційно-комунікативних технологій у навчальному процесі підготовки інженерів-педагогів / Р.І. Сулейманов, Е.Р. Шаріпова // Науковий журнал «Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво». – 2013. – Випуск 11. – С. 139–144.
12. Теоретические основы педагогики: Курс лекций / Под ред. П.И. Пидкасистого. – М.: Просвещение, 1996. – 603 с.
13. Терешкун А. Історичні засади становлення дизайн-освіти на теренах України / А. Терешкун [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/tereshkun-a-istorichni-zasadi-stanovlennya-dizayn-osviti-na-terenah-ukrayini/>.
14. Тименко В.П. Становлення академічної дизайн-освіти / В.П. Тименко // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Науковий журнал. – Вип. 31 – 2007. – С. 63–67.
15. Тягун В.М. Дизайн як проектна складова підготовки майбутніх вчителів початкових класів з трудового навчання / В.М. Тягун // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. – 2011. – № 20. – С. 155–157.